

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 18. december 2023

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 218 (MOF alm. del) stillet 1. december 2023 efter ønske fra Miljø- og Fødevareudvalget.

Spørgsmål nr. 218

”Vil ministeren kommentere henvendelsen af 13/11-23 fra Svend-Erik Gottlieb om naturbeskyttelsesloven vs. grundloven, jf. MOF alm. del - bilag 122?”

Svar

Strandbeskyttede arealer er forbudszoner, hvor der som hovedregel ikke må foretages ændringer af den eksisterende tilstand. Formålet med beskyttelsen er at bevare de åbne kyster og de landskabelige, naturmæssige og rekreative værdier, der er knyttet til kysterne. Strandbeskyttelseslinjen omfatter strandbredden og arealet op til 300 meter bag strandbredden - i sommerhusområder dog kun 100 meter eller mindre. Dette betyder bl.a., at strandbeskyttelseslinjen mange steder omfatter private haver.

På baggrund af den politiske aftale *Aftalen om et Danmark i bedre balance*, der blev indgået i juni 2016 af den daværende V-regering, S, DF og K, blev naturbeskyttelsesloven ændret i 2017. Med ændringen blev der indført nye bestemmelser, der åbnede op for borgernes muligheder for at indrette sig i private haver inden for strandbeskyttelseslinjen. I lovligt etablerede haver skal der således ikke længere ansøges om dispensation til mindre bygninger, anlæg og installationer, som placeres inden for 15 meter af beboelsen, fx en mindre terrasse i niveau med og i sammenhæng med boligen, et højbed, et gyngestativ eller et skur på op til 10 m², hvis der ikke er et skur i forvejen. I lovligt etablerede haver er der endvidere mulighed for at få dispensation til mindre bygninger og anlæg, selvom disse ikke ligger op til beboelsen, fx havede eller fritliggende terrasser, skure og drivhuse på op til 10 m² samt gyngestativer og sandkasser.

Med lovændringen blev der samtidig indsat bestemmelser, der gør det muligt efter en konkret vurdering at få dispensation til etablering af mindre kviste og tagvinduer, mindre udvendige kældertrapper og til udvidelse af boligens areal som følge af udvendig isolering af boligen med op til 25 cm isolering, når der er tale om en helårsbolig samt en mindre øgning af taghøjden i forbindelse med isolering.

Forbuddet mod tilstandsændringer inden for strandbeskyttelseslinjen vurderes ikke at have karakter af erstatningsudløsende indgreb i ejendomsretten, idet forbuddet er generelt rettet mod alle ejendomme, herunder haver, inden for nærmere angivne arealer i nærheden af kysten. Dertil kommer, at forbuddet er af ringe intensitet og er begrundet i væsentlige samfundsmæssige hensyn til bevarelse af de åbne kyster og de landskabelige, naturmæssige og rekreative værdier, der er knyttet til kysterne. Vurderingen er derfor, at beskyttelseslinjen har karakter af en generel erstatningsfri regulering af ejendomsretten, og at den således ikke er i strid med grundlovens § 73.

I forhold til spørgsmålene, der vedrører planlovens § 37, 1, har jeg forelagt disse for By- Land- og Kirkeministeriet, da planloven ressortmæssigt ligger under dette ministerium. By-, Land- og Kirkeministeriet har oplyst følgende:

”Planlovens § 37, stk. 1 indeholder en undtagelsesbestemmelse om, at bygninger, der ikke længere er nødvendige for driften af en landbrugsejendom bl.a. kan tages i brug til nye anvendelser i form af én bolig uden en landzonetilladelse. Undtagelsesbestemmelsen har til formål at understøtte mulighederne for at skabe vækst og udvikling og styrke mulighederne for bosætning i landdistrikterne. Undtagelsesbestemmelsen har ligeledes til formål at give mulighed for udnyttelse af bestående værdier, som overflødiggjorte bygninger udgør. Undtagelsesbestemmelsen finder ikke anvendelse, hvis den overflødiggjorte landbrugsbygning er beliggende inden for klitfrednings- og strandbeskyttelseslinjen. Hvis den enkelte kommunalbestyrelse ud fra en konkret vurdering meddeler landzonetilladelse til indretning af en bolig i en overflødiggjort landbrugsbygning, vil en realisering af landzonetilladelsen forudsætte, at der kan opnås dispensation efter naturbeskyttelseslovens regler om klitfredning og strandbeskyttelse.”

Magnus Heunicke

/

Anne Elizabeth Kamstrup